

Інтенсивність росту самців свиней за різного способу кастрації

Михалко О.Г., аспірант спец. 204 ТВППТ
Сумський національний аграрний університет

Повод М.Г., доктор сільськогосподарських наук, професор
Сумський національний аграрний університет
м. Суми, Україна

Актуальність теми. Постійно зростаючий попит населення на м'ясо і продукти його переробки передбачає розвиток найбільш перспективних і скоростиглих галузей тваринництва, однією з яких є свинарство.

Огляд літератури за напрямком досліджень. Сьогодні, в епоху високих технологій і бурхливого розвитку агробізнесу, коли всі тваринницькі підприємства орієнтовані на отримання високих прибутків, особливо гостро постає питання: як досягти максимальної продуктивності тварин і зберегти при цьому їх здоров'я, а продукцію – безпечною для людини?

Кастрація, яка широко застосовується в свинарстві багато років для усунення неприємного запаху і смаку м'яса та сала самців свиней полягає в припиненні функцій статевих залоз, що запобігає накопиченню в салі та м'ясі тварин скатолу, та андростенолу – речовин, які спричиняють неприємний його смак та запах [1,2].

У тварин сучасних генотипів, які забиваються до настання статевої зрілості, прояв специфічного присмаку кнурів не є дуже відчутний, але погіршує якість свинини і особливо сала. Тому в Україні як правило продовжується використання хірургічної кастрації кнурів для їх відгодівлі. Цей метод кастрації у свинарстві практикується дуже давно і використовується для запобігання специфічного запаху кнурів, який розвивається в м'ясі статевозрілих некастрованих кнурів та зменшення агресії в їх поведінці [2,4,6,7]. Але незважаючи на сталу традицію використання хірургічної кастрації зараз в світі цей процес почав розглядатись частиною людства як стресове явище з негативними наслідками для благополуччя тварин. Тому враховуючи світові тенденції, та прагнення експорту української свинини в країни ЄС дане питання потребує спеціального дослідження [3, 5].

Матеріали та методика досліджень. Матеріалом для досліджень слугували свині отримані в результаті гібридизації

свиноматок F₁ від ірландського йоркшира та ірландського ландраса, яких осіменили кнурами синтетичної термінальної лінії максгро. Для проведення досліджень на товарному репродукторі № 2 ТОВ «НВП «Глобинський свинокомплекс» в період опоросу свиноматок 10 технологічної групи, яка складала 240 голів в тижневий термін, було відібрано за методом пар-аналогів від 25 свиноматок 2 групи кнурців по 25 голів в кожній. Два нормально розвинених кнурці з кожного гнізда ідентичних за масою, було індивідуально зважено, пронумеровано бирками червоного та жовтого кольору з індивідуальними номерами. Кнурці першої (контрольної) групи в кількості 25 голів були хірургічно кастровані на четвертий день життя, а кнурців другої дослідної групи, також в кількості 25 голів, помічені бирками жовтого кольору, були залишені не кастрованими.

Під час підсисного періоду поросят обох груп знаходились в одній секції для опоросу в центральному його ряду. Годівля свиноматок у секції проводилась однаковим сухим повнораціонним комбікормом для лактуючих свиноматок на основі преміксу компанії Cargill. Підгодівля поросят всіх обох груп проводилась однаковим престартерним комбікормом Turbo 22000 компанії Cargill.

Результати досліджень. За результатами дослідження (табл. 1) встановлено, що в контрольній групі за час підсисного періоду вибуло 3 голови поросят, в II дослідній групі вибуло за цей час 1 порося.

Таблиця 1

Інтенсивність росту та збереженість кнурців та хірургічних кастратів в підсисний період

Показник	I група (контрольна)	II група (дослідна)
Кількість поросят при постановці на дослід, гол	25,0	25,0
Маса поросят при постановці на дослід, кг	31,1,0	31,0
Маса 1 поросяти, кг	1,24±0,07	1,24±0,0,7
Кількість поросят при відлученні, гол	22,0	24,0
Маса поросят при відлученні, кг	169,2	190,6
Маса 1 голови при відлученні, кг	7,69±0,10	7,94±0,09
Падіж в підсисний період, гол	3,0	1,0
Відсоток вибуття, %	12,0	4,0
Збереженість, %	88,0	96,0
Середньодобовий приріст в підсисний період, г	230,0	239,0

При постановці на дослід маса поросят на другий день їх життя у обох групах була практично рівною в межах 1,23 – 1,24 кг. До відлучення інтенсивність росту поросят двох груп була майже однаковою. Тварини II дослідної групи мали тенденцію до більш швидкого росту і на кінець періоду дорощування мали вищу на 0,25 кг середню масу поросят. Збереженість у I групі склала 88%, а в II – 96%. Відхід поросят зумовлений асфіксією та їх дистрофією, що не пов'язано з кастрацією. Таким чином не виявлено залежності збереженості та інтенсивності росту поросят в підсисний період від процесу їх кастрації. За період дорощування вибула одна голова у II групі (табл.2).

Таблиця 2

Продуктивність кнурців та хірургічних кастратів в період дорощування

Показник	I група (контрольна)	II група (дослідна)
Кількість поросят при постановці на дорощування, гол	22,0	24,0
Маса поросят при постановці на дорощування, кг	169,2	190,6
Маса I поросяти, кг	7,69	7,94
Вибуло поросят під час дорощування, гол	0,0	1,0
Маса поросят що вибули, кг		14,3
Кількість поросят по завершенню дорощування, гол	22	23
Відсоток вибуття, %		4,2
Маса поросят по завершенню дорощування, кг	673,2	713,9
Маса I голови по завершенню дорощування, кг	30,60±0,17	31,04±0,18
Збереженість, %	100,0	95,8
Абсолютний приріст живих поросят за час дорощування, кг	504,0	523,3
Абсолютний приріст поросят з врахуванням маси тих що вибули, кг	504,0	537,6
Витрачено корму всього, кг	952,6	973,1
Конверсія корму, кг	1,89	1,81
Конверсія корму, корм. од.	2,14	2,06

Примітки: ***($p < 0,001$); **($p < 0,01$); *($p < 0,05$);

По закінченню періоду дорощування поросята обох груп були індивідуально зважені. Жива маса тварин першої групи склала – 637,2 кг, другої 713,9 кг. Індивідуальна маса поросят виявилась найвищою у тварин II дослідної групи, які не вірогідно на 1,4% переважали тварин I контрольної групи, тоді як перевага тварин II і групи склала всього 0,7%. За період дорощування поросята I контрольної групи витрачали 1,89 кг, або 2,14 корм. од. корму на кілограм приросту, тоді як їх аналоги з II групи мали на 4,4%. Таким чином некастровані поросята дослідної групи мали дещо кращу конверсію корму при практично рівній інтенсивності росту.

Висновки.

1. Не встановлено залежності збереженості та інтенсивності росту поросят в підсисний період від процесу їхньої кастрації.

2. Некастровані поросята в період дорощування мали кращу конверсію корму при практично рівній інтенсивності росту.

Література

1. Березовский Н.Д., Гетья А.А., Ващенко П.А. Селекционная работа с крупной белой породой свиней в Украине. Современные проблемы интенсификации производства свинины: мат. межд. конф. Ульяновск, 2007. Т.1. С. 29–33.

2. Голдобин М.И., Журавлева Л.И, Тобоев Г.М. Откорм. Свиноводство. 1995. № 4. С. 20–22.

3. Ивченко А.Н. Рост, развитие и мясные качества хрячков, боровков и свинок при откорме их на мясо. Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата сельскохозяйственных наук Белгород, 2006. С.19

4. Микяленас А., Тарвайнис А. Эффективность выращивания и вкусовая оценка качества мяса и мясных продуктов хрячков, свинок и кастратов. Проблемы создания высокопродуктивных линий и типов свиней. Москва. 1988. С. 53–54.

5. Національний стандарт України. ДСТУ 4718: 2007 «Свині для забою. Технічні умови». Київ, Мінекономіки України, 2014 рік.

6. Повод М., Кравченко О., Гетья А. Вплив різних способів кастрування на забійні та м'ясні якості туш свиней. Прибуткове свинарство. 2017. №11. С.32–34.

7. Повод М.Г., Кравченко О.І., Гетья А.А., Самохіна Є.А., Шпетний М.Б. Інтенсивність росту хірургічно кастрованих та не кастрованих гібридних поросят в умовах промислового виробництва свинини. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Тваринництво». 2017. Вип. 7 (33). С.151–154